

Dato: 14. januar 2014

Socialudvalget

Ministeren for by, bolig og landdistrikters besvarelse af spørgsmål nr. 90 SOU alm. del. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Maja Panduro (S).

Spørgsmål nr. 90:

Ministeren bedes vurdere meromkostningerne, hvis samtlige nybyggede plejeboliger/plejehjemspladser frem til 2020 skal bygges, så de vurderes at være demensegnede. Ministeren bedes desuden redegøre for, hvor stor en del af de eksisterende plejeboliger/plejehjemspladser, der vurderes at være demensegnede, og hvad det vil koste at ombygge og renovere den eksisterende boligmasse, således at hver enkelt bolig vurderes at være demensegnet.

Svar:

Plejeboliger er en samlet betegnelse for alle boliger på ældreområdet, hvortil der er knyttet omsorgs- og servicefunktioner og et tilhørende personale. Plejeboligerne er generelt *demensegnede*, fordi de demente først og fremmest har behov for den plejeindsats, som ydes demente beboere. Særlig *demensindretning* kan dog være vigtig for at sikre de dementes trivsel og lette medarbejderens arbejde. Fx kan bedre indretning af plejecentrene medvirke til at reducere magtanvendelser og afskærme demente beboere fra at forlade plejecentrene. Tiltag der kan gøre plejeboligerne mere demensegnede kan bl.a. være:

- Lysindfald i forhold til fællesarealer og boliger
- Farvelægning i gang- og øvrige fællesarealer
- Akustik-, loft- og gulvbelægning til dæmpning af støj
- Skiltning og orienteringsmarkeringer
- GPS-systemer i fællesarealer.

I nybyggeriet vil det ofte være relativt enkle tiltag, der medfører at plejeboligerne bliver mere demensegnede. Hvis tiltagene indtænkes i nybyggeriet fra starten vurderes de ikke – bortset fra de særligt velfærdsteknologiske GPS-systemer – at medføre væsentlige meromkostninger i forhold til andet plejeboligbyggeri.

Med udgangspunkt i de aktivitetsforudsætninger, der blev lagt til grund for FL2014 skønnes med en betydelig usikkerhed, at installation af GPS-systemer i alle nye plejeboliger, opført 2014-19, vil medføre samlede meromkostninger i størrelsesordenen 1 mia. kr.

Tabel 1 viser bestanden af plejeboliger i 2013 – det vil sige alle almene plejeboliger (efter almenboligloven), plejehjemspladser og beskyttede boliger (begge efter serviceloven) samt friplejeboliger (efter friplejeloven).

Tabel 1. Bestanden af plejeboliger fordelt på boligkategorier, 2013

Antal boliger	Permanente boliger	Boliger til aflastning mv.	Skærmet enhed til demente	I alt
Plejehjem	4.040	1.077	587	5.704
Beskyttede boliger	1.053	5	0	1.058
Almene plejeboliger fortrinsvis til ældre	30.960	2.021	5.058	38.039
Almene plejeboliger fortrinsvis til fysisk/psykisk handicappede	7.106	71	125	7.302
Friplejeboliger	591	0	56	647
Plejeboliger i alt	43.750	3.174	5.826	52.750

Kilde: MBBL på baggrund af tal fra Danmarks Statistik

Det fremgår af tabellen, at der i 2013 var i alt 52.750 plejeboliger, fordelt på godt 45.300 almene plejeboliger (heraf 38.000 plejeboliger fortrinsvis til ældre), knap 6.800 institutionsboliger i form af plejehjem og beskyttede boliger og godt 600 friplejeboliger.

Endvidere ses, at der er godt 5.800 skærmede enheder, der især anvendes til den gruppe af personer med demens, der er udadreagerende og adfærdsforstyrrede, og som har helt særlige behov, hvad angår bolig, pleje og omsorg (jf. Kortlægning af demensområdet i Danmark 2010).

Ud over de skærmede enheder, der kan betegnes som særlige boliger til personer med demens, vil en stor andel af de øvrige plejeboliger ligeledes være egnede for personer med demens i forskellig grad. Dette skyldes – som nævnt indledningsvis – at boligerne har tilknyttet omsorgs- og servicefunktioner og har tilknyttet et personale, der kan tage sig af den demente

Ifølge tilbudsportalens registreringer har kommunerne aktuelt 576 institutioner med i alt omkring 30.000 plejeboliger, der er målrettet personer med demens.

Det er statistisk set ikke mulig at opgøre hvor mange af plejeboligerne, som har den særlige demensindretning, der er beskrevet ovenfor.

Servicestyrelsen har i 2008 udarbejdet et inspirationskatalog med gode råd til forbedring af indretningen af plejeboliger - "Sådan kan du indrette dementes boliger – og begrænse anvendelsen af magt" (Servicestyrelsen, 2008).

Det fremgår heraf, at mindre renoveringer og ombygninger af eksisterende plejeboliger kan have positiv indflydelse på både de demente beboere og plejepersonalet. Blandt andet på baggrund heraf skønnes, at demensindretning af eksisterende plejeboliger med mangel på demensindretning koster op mod 175.000 kr. pr. bolig.

Hvis der som et regneeksempel bruges 175.000 kr. pr. bolig til at demensindrette 25.000 eksisterende plejeboliger, vil det koste omkring 4,4 mia. kr.

Med venlig hilsen

Carsten Hansen